

Θεματική ενότητα 1. Η Χριστιανοσύνη στον σύγχρονο κόσμο.**ΙΙΙ. «Εσείς είστε το αλάτι της γης» (Μτ 5, 13)
Ιεραποστολή και Διακονία****ΙΙ. Ιεραποστολή: Από την προπαγάνδα στο άνοιγμα και στη μαρτυρία στα
πέρατα του κόσμου.**

Από την Αλάσκα στην Αφρική και από τη Λατινική Αμερική στη μακρινή Ανατολή

1ο ΒΗΜΑ: Περιγράφοντας ...τι είναι η ιεραποστολή («Ιδεοθύελλα»).

Όταν ακούτε τη λέξη «ιεραποστολή», τι σας έρχεται στο μυαλό;

2ο ΒΗΜΑ: Εφαρμόζοντας

Δημιουργήστε ζευγάρια και προτείνετε ο ένας στον άλλο κάτι που αξίζει να δει, να ακούσει, να επισκεφτεί. Εξηγήστε του γιατί αξίζει. Μοιραστείτε την εμπειρία σας με την ολομέλεια της τάξης.

3ο ΒΗΜΑ: Διερευνώντας ...τις λέξεις: «ιεραποστολή», «μαρτυρία», «προπαγάνδα».

Μελετήστε τον ορισμό των παραπάνω λέξεων και διατυπώστε τις ομοιότητες και τις διαφορές τους στον πίνακα σημειώνοντας ένα ✓ στο αντίστοιχο κελί.

- ιεραποστολή** η: οργανωμένη ομάδα από κληρικούς ή καλόγερους που πηγαίνουν σε μια χώρα για να διδάξουν και να διαδώσουν μια θρησκεία ή ένα θρησκευτικό δόγμα.
- μαρτυρία** η: πληροφορία που αφορά κάτι συνήθως όχι πολύ γνωστό: *Μαρτυρίες για το μεγάλο σεισμό υπάρχουν σε συγγραφείς της εποχής εκείνης.*
- προπαγάνδα** η: **1α.** η (έντυπη ή προφορική) οργανωμένη προσπάθεια διάδοσης πολιτικών, θρησκευτικών κτλ. ιδεών με σκοπό τον επηρεασμό των ανθρώπων προς συγκεκριμένη κατεύθυνση και με συγκεκριμένους στόχους. *Η εφημερίδα ήταν το όργανο της προπαγάνδας του κόμματος. 2.* μονομερής, στρεβλή (διαστρεβλωμένη), μεροληπτική μετάδοση πληροφοριών με ιδιοτελείς στόχους: *Το δελτίο ειδήσεων κατάντησε κυβερνητική ~.*
- Διακονία** η: προσφορά υπηρεσίας σε συνάνθρωπο, ως χριστιανικό καθήκον.

Λεξικό της κοινής νεοελληνικής του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη (προσαρμογή)

	ιεραποστολή	μαρτυρία	προπαγάνδα	διακονία
1. Πληροφόρηση, ενημέρωση				
2. Διάδοση, διδασκαλία				
3. Προσωπικό συμφέρον (π.χ. χρήματα, αναγνώριση)				
4. Οργανωμένη προσπάθεια				
5. Μονομέρεια, διαστρέβλωση, μεροληψία				
6. Επηρεασμός των ανθρώπων προς συγκεκριμένη κατεύθυνση				
7. Βοήθεια προς τους φτωχούς, τους φυλακισμένους, τους αρρώστους...				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Στα διπλανά κελιά γράψτε τη λέξη « θετικό » ή « αρνητικό » με βάση όσα σημειώσατε στα προηγούμενα.				

Η ιεραποστολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας είναι μαρτυρία του Χριστού και διακονία προς όλους τους ανθρώπους.

4ο ΒΗΜΑ: Αναπλαισιώνοντας

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο και απαντήστε στις ερωτήσεις:

Η αποστολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στον κόσμο, κατά την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο των Ορθοδόξων Εκκλησιών (Κρήτη, 2016)

6. Η ιεραποστολή βρίσκεται στο κέντρο της Εκκλησίας, επειδή ο Κύριος έδωσε την εντολή: «Πηγαίνετε λοιπόν και κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη (=όλο τον κόσμο)» (Ματθ. 28, 19). Είναι η πνοή ζωής, την οποία δίνει η Εκκλησία στην κοινωνία των ανθρώπων και κάνει τον κόσμο Εκκλησία.... Μέσα σ' αυτό το πνεύμα, οι ορθόδοξοι πιστοί είναι και οφείλουν να είναι απόστολοι του Χριστού στον κόσμο. Η αποστολή αυτή πρέπει να πραγματοποιείται όχι επιθετικά, αλλά ελεύθερα, με αγάπη και σεβασμό προς τον πολιτισμό των λαών.

Μετέχοντας στη Θεία Ευχαριστία και με τις προσευχές μας για όλο τον κόσμο, καλούμαστε να συνεχίσουμε τη «**λειτουργία μετά τη Λειτουργία**» και να δίνουμε τη μαρτυρία για την αλήθεια της πίστης μας ενώπιον Θεού και ανθρώπων, καθώς θα μοιραζόμαστε τα δώρα του Θεού με ολόκληρη την ανθρωπότητα, υπακούοντας στη σαφή εντολή του Κυρίου πριν την Ανάληψή Του: «**θα γίνετε μάρτυρες δικοί μου, στην Ιερουσαλήμ, σε όλη την Ιουδαία και στη Σαμάρεια και ως τα πέρατα της γης** (όταν θα 'ρθει το Άγιο Πνεύμα σ' εσάς)» (Πράξ. 1, 8). Τα λόγια της Θείας Λειτουργίας... υποδεικνύουν ότι ο Χριστός ... προσφέρεται σ' εμάς ως η αιώνια Αγάπη, ενώνοντας εμάς με τον Θεό και μεταξύ μας. Μας διδάσκει να μοιράζουμε τα δώρα του Θεού και να προσφέρουμε τον εαυτό μας **σε όλους** με τον τρόπο που μας έδειξε ο Χριστός.

Η ζωή των χριστιανών είναι αληθινή **μαρτυρία** ότι όλα έγιναν καινούρια με τον Χριστό και **πρόσκληση** προς όλους τους ανθρώπους να συμμετάσχουν προσωπικά και ελεύθερα στην αιώνια ζωή, στη χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και στην αγάπη του Θεού, για να ζήσουν μέσα στην Εκκλησία την κοινωνία του Αγίου Πνεύματος. Το να μιλήσουμε για τον Χριστό σ' αυτούς που ήδη είναι χριστιανοί αλλά και σ' αυτούς που δεν τον έχουν ακόμη γνωρίσει, είναι συνεχής υποχρέωση της Εκκλησίας».

Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Εγκύκλιος τής Αγίας και Μεγάλης Συνόδου τής Ορθοδόξου Εκκλησίας*, (Κρήτη, 2016) [απόδοση]. Ανακτήθηκε από:

<https://www.holycouncil.org/-/encyclical-holy-council?inheritRedirect=true> (15-7-16).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

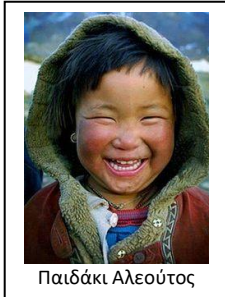
1. Πού βασίζεται η ορθόδοξη ιεραποστολή;	Στην εντολή του _____ : « Πηγαίνετε και κάνετε _____ μου _____ τα έθνη ».
2. Πώς πρέπει να πραγματοποιείται αυτή η αποστολή των χριστιανών;	Όχι επιθ_____ αλλά ελε_____, με αγ____ και σε _____ στον πολι_____ των λαών.
3. Ποια είναι η πηγή του αποστολικού έργου των χριστιανών;	Η Θεία Ε_____, γιατί εκεί προσευ_____ για ό_____ τον κόσμο και γιατί ο Χριστός που κοινωνούμε μας ενώνει με τον Θ____ και μετα____ μας.
4. Η ζωή των χριστιανών σε τι προσκαλεί τους ανθρώπους;	Η ζωή των χριστιανών προσκαλεί όλους τους ανθρώπους να συμμετάσχουν προσ_____ και ελε_____ στην αγ_____ του Θεού.
5. Σε ποιους πρέπει να γίνεται ιεραποστολή;	Όχι μόνο σ' εκείνους που δεν έχουν ακούσει ποτέ για τον Χρ_____, αλλά και σ' εκείνους που, ενώ είναι ήδη χριστιανοί, Τον έχουν ξ_____.

5ο ΒΗΜΑ: Αξιολογώντας

Διαβάστε τις παρακάτω ιστορίες ιεραποστολής στην Αλάσκα (Βόρεια Αμερική) και στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό (Αφρική) και απαντήστε στην ερώτηση:

Ποια είναι τα κριτήρια της σωστής χριστιανικής ιεραποστολής;
Δηλαδή, Γιατί να θέλει κάποιος να γίνει ιεραπόστολος;

1. Το πρώτο ορθόδοξο φως στην Αλάσκα

Παιδάκι Αλεούτος

Το χριστιανικό μήνυμα έφτασε στην Αλάσκα πρώτα από τους Ρώσους εμπόρους, που χρησιμοποιούσαν τους κατοίκους της για να κερδίζουν περισσότερα λεφτά. ...Αργότερα ζητήθηκε από την τσαρίνα Αικατερίνη Β' και την Ιερά Σύνοδο της Ρωσικής Εκκλησίας να σταλούν κανονικοί ιεραπόστολοι...

Το 1794 έφτασε στο νησί Κόντιακ η πρώτη ιεραποστολική ομάδα, ύστερα από ταξίδι που κράτησε περισσότερες από σαράντα ημέρες. Η ομάδα αποτελούνταν από 6 κληρικούς και 2 μοναχούς ...

Παρά τις φοβερές δυσκολίες, ... οι άξιοι αυτοί ιεραπόστολοι, με τη βοήθεια του Θεού, κατόρθωσαν να θεμελιώσουν την ορθόδοξη Εκκλησία στην παγωμένη Αλάσκα και ...

έγιναν οι μοναδικοί φίλοι και υπερασπιστές των κατοίκων της Αλάσκας¹. ...

Για παράδειγμα, ο π. Μακάριος [ένας από τους πρώτους ιεραποστόλους] εγκαταστάθηκε στη μεγαλύτερη από τις Αλεούτιες Νήσους, την Ουναλάσκα, όπου έχτισε ναό, βάπτισε 2.500 ιθαγενείς και τέλεσε 536 γάμους.

Ένας άγιος της Αλάσκας: Ο άγιος νεομάρτυρας Πέτρος ο Αλεούτος¹

Ήταν ένας από τους ορθόδοξους Αλεούτους (=κατοίκους της Αλάσκας) που εργαζόταν στην αποικία της Ρωσοαμερικανικής Εταιρείας στο Fort Ross της Καλιφόρνιας...

Το 1815 οι Ισπανοί κυρίαρχοι (Καθολικοί) [...] συνέλαβαν περίπου 20 ορθόδοξους Αλεούτους, από τους οποίους τελικά φυλάκισαν 14, μεταξύ των οποίων και ο άγιος Πέτρος.

«...Μιαν άλλη φορά, ... οι Ισπανοί αιχμαλώτισαν στην Καλιφόρνια 14 [ορθόδοξους] Αλεούτους. Οι Ιησουίτες (Καθολικούς) τους πίεζαν να δεχτούν την πίστη των Καθολικών, εκείνοι όμως δε δέχονταν με τίποτα. «Είμαστε χριστιανοί», απαντούσαν.

Οι Ιησουίτες όμως έλεγαν: «Όχι, είστε αιρετικοί [=δεν είστε σωστοί χριστιανοί]. Αν δεν γίνετε καθολικοί χριστιανοί, θα σας βασανίσουμε ώσπου να πεθάνετε».

Τελικά τους έβαλαν στη φυλακή ανά δύο. Το βράδυ ήρθαν στη φυλακή οι Ιησουίτες με λάμπες και αναμμένα κεριά και άρχισαν πάλι να τους πιέζουν για να γίνουν Καθολικοί.

«Είμαστε χριστιανοί», απαντούσαν οι Αλεούτοι, «δεν αλλάζουμε την πίστη μας».

Οι Ιησουίτες άρχισαν να βασανίζουν τον έναν μπροστά στα μάτια των άλλων. Έσπαζαν μια άρθρωση των ποδιών του, μετά μια άλλη και στη συνέχεια τις αρθρώσεις των δαχτύλων, τη μια μετά την άλλη. Μετά κομμάτιασαν τα πόδια και τα χέρια του. Το αίμα έτρεχε, ο μάρτυρας όμως υπέμενε κι επαναλάμβανε σταθερά την απάντηση: «Είμαι χριστιανός». Τελικά, από τα βασανιστήρια και την απώλεια του αίματος, πέθανε.

Την άλλη μέρα οι Ιησουίτες απείλησαν πως θα βασανίσουν τον φίλο του με τον ίδιο τρόπο. Την ίδια νύχτα όμως έλαβαν εντολή να μεταφέρουν όλους τους αιχμαλώτους Αλεούτους αλλού. Έτσι, την άλλη μέρα, όλοι εκτός από εκείνον που θανατώθηκε, έφυγαν. Αυτό μου το διηγήθηκε ο φίλος εκείνου που μαρτύρησε. [...].

[Ο διάλογος έγινε μεταξύ Γιανόφσκυ και αγίου Γερμανού της Αλάσκας]

Απόσπασμα από το *Ο άγιος Γερμανός της Αλάσκας*, μτφρ-επιμ. Πέτρου Μπότση, σειρά «Φιλοκαλία των Ρώσων νηπτικών», Αθήνα 1995, σελ. 38-39 [σε απόδοση].

Πηγή: http://oodegr.co/oode/synaxaristis/agioi_alaskas1.htm

¹ Οι Αλεούτοι είναι κλάδος της φυλής των Εσκιμώων, που ζει στα Νησιά των Αλεούτων της Αλάσκας· είναι χριστιανοί ορθόδοξοι. Δυστυχώς, έχουν απομείνει ελάχιστοι.

2. Το επόμενο κείμενο αναφέρεται στον π. **Κοσμά Γρηγοριάτη**², που ίδρυσε πρότυπο αγρόκτημα στο ιεραποστολικό κλιμάκιο, στο Κολουέζι του **Ζαΐρ**. (Παλιότερα ονομαζόταν Βελγικό Κογκό και σήμερα **Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό**).

«Ο π. Κοσμάς, όταν έβγαινε έξω από την ιεραποστολική Βάση, γέμιζε τις τσέπες του χρήματα και τα μοίραζε σε όλους το είχαν ανάγκη.

Εκτός από τους πτωχούς και τους αρρώστους υπήρχαν και οι φυλακισμένοι. Οι περισσότεροι φυλακίζοντας για ασήμαντα πράγματα. Εκεί, εάν δεν είχαν κάποιον να τους φροντίζει το φαγητό πέθαιναν από την πείνα. Πήγαινε συχνά σ' αυτούς ο π. Κοσμάς και μας έλεγε ότι η κατάσταση τους είναι απελπιστική. Όσους φυλακίζοντας για μικροαδικήματα, πλήρωνε μερικά ποσά και τους αποφυλάκιζε. Τα κρατητήρια ήταν σε άθλια κατάσταση. Οι φυλακισμένοι πολλές φορές κοιμούνται μέσα στα νερά που μπαίνουν από τις τρύπιες οροφές. Πήγαινε με μαστόρους ο π. Κοσμάς και διόρθωνε τις σκεπές των κτιρίων. Τότε οι φυλακισμένοι χαίροντας και τον ευχαριστούσαν.

Ομαδική βάπτισή στο ποτάμι
Φωτογραφία αρχείου

Οι μεγάλες φυλακές έχουν πάντοτε περί τους 200-250 φυλακισμένους. Είναι πάντοτε ρακένδυτοι και το φαγητό τους, που τους παρέχει το κράτος, είναι μια μερίδα βρασμένα χόρτα την εβδομάδα. Πολλοί απ' αυτούς αρρωσταίνουν και δεν υπάρχει γιατρός και φάρμακα να τους απαλύνει τον πόνο και τον πυρετό. Πολύ τους λυπήθηκε ο π. Κοσμάς. Συχνά τους πήγαινε φαγητό με κρέας, έπαιρνε δικό του γιατρό και τους εξέταζε δίνοντάς τους και τα φάρμακα δωρεάν. Τους έδινε ρουχισμό. Και σ' αυτούς που απελευθέρωνε έδινε και τα έξοδα επιστροφής στο σπίτι τους ή τους πήγαινε με το αμάξι της ιεραποστολής. Κυρίως απελευθέρωνε τους αρρώστους και τους φτωχούς».

Ο Ιεραπόστολος του Ζαΐρ π. Κοσμάς Γρηγοριάτης κατά την Αφήγηση του πατέρα του Δημ. Ασλανίδη και τις Επιστολές του. Άγιον Όρος: Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου, 1991, σ. 53.

ΑΣΚΗΣΗ 1: Σημειώστε μερικά κριτήρια της γνήσιας χριστιανικής ιεραποστολής, δηλαδή: Γιατί να θέλει κάποιος να γίνει ιεραπόστολος;

- Για να
- Για να
- Για να

ΑΣΚΗΣΗ 2: Γράψτε στον παρακάτω πίνακα πότε η ιεραποστολή γίνεται σωστά και πότε όχι. (δραστηριότητα 3, σελ. 26)

ΣΩΣΤΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

² Ονομάζεται Γρηγοριάτης, γιατί ήταν μοναχός της Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου στο Άγιο Όρος.